

Голові спеціалізованої вченої ради
Д 64.858.01 Харківського регіонального
інституту державного управління
Національної академії державного
управління при Президентіві України
проф. Карамішеву Д. В.

ВІДГУК

офіційного опонента, кандидата наук з державного управління, доцента Фоміцької Надії Василівни на дисертаційну роботу Рещевця Ігоря Володимировича «Політико-адміністративний менеджмент в умовах державотворення», подану до захисту в спеціалізовану вчену раду Д 64.858.01 в Харківському регіональному інституті державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.01 – теорія та історія державного управління

Актуальність обраної теми. Процеси глобалізації, регіоналізації, децентралізації та інші масштабні суспільні явища, що відбуваються у ХХІ ст. в усіх сферах суспільного життя, обумовлені процесами глобальних соціально-економічних та цивілізаційних трансформацій. Як слушно зауважує у цьому контексті дисертант, ці зміни суттєво впливають на діяльність усіх урядових та неурядових політичних інституцій, які забезпечують спрямованість суспільного розвитку, визначають можливість протистояти внутрішнім та зовнішнім викликам. Такі глобальні виклики актуалізують необхідність проведення системних реформ, спрямованих на модернізацію українського суспільства та держави особливо в напрямку політико-адміністративного реформування.

Практичне впровадження принципів управлінської концепції політико-адміністративного менеджменту в Україні передбачає зміни не лише в політичній сфері, публічному управлінні та організації органів публічної влади, але й у самому функціонуванні держави. Відхід від традиційної управлінської моделі державного управління обумовлює активне використання провідних сучасних управлінських практик у діяльності органів публічного управління, залучення широких верств громадськості до процесів формування та реалізації публічної політики, сприяє розвитку соціальної відповідальності у суспільстві та оптимізації взаємодії політичної та адміністративної складових. Особливого значення це набуває на тлі тих суспільно-політичних трансформацій, що переживає Україна у процесі подальшого розвитку демократичного державотворення.

Дисертаційна робота виконана в межах науково-дослідної тематики

Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, а саме – за темами НДР «Управління проектами регіонального розвитку» та «Управлінські технології забезпечення спроможності місцевого самоврядування в умовах децентралізації», що виконувалися кафедрою регіонального розвитку та місцевого самоврядування, назви та номери державної реєстрації яких наведені у вступі дисертації та авторефераті.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Сформульовані автором наукові положення, висновки та рекомендації, що містяться у дисертації, логічні та послідовні. Обґрунтованість наукових положень базується на аналізі наукової та спеціальної літератури, нормативно-правових, інших офіційних документів та публікацій.

Дисертація Решевця Ігоря Володимировича відрізняється змістовністю, логічною побудовою викладення матеріалу, комплексним розкриттям проблеми, що досліджується.

У дисертаційній роботі досягнуто поставленої мети, яка полягає в теоретичному обґрунтуванні управлінської концепції політико-адміністративного менеджменту в умовах державотворення та розроблення рекомендацій щодо імплементації в Україні зарубіжного досвіду політико-адміністративного реформування.

Об'єкт (процес формування політико-адміністративної системи країни) і предмет (політико-адміністративний менеджмент в умовах державотворення) дослідження відповідають заявленій темі.

Задля досягнення поставленої мети автор вирішує такі завдання: узагальнює наукову думку щодо визначення змісту основних категорій понятійного апарату та розмежування політичного та адміністративного менеджменту; надає комплексну характеристику сучасних політико-адміністративних процесів в світі та Україні; виявляє проблеми нормативно-правового забезпечення політико-адміністративного менеджменту; визначає основні напрями вдосконалення нормативно-правового забезпечення політико-адміністративного менеджменту; розробляє рекомендації щодо напрямів імплементації зарубіжного досвіду політико-адміністративного реформування; обґрунтовує основні положення концепції політико-адміністративного менеджменту з визначенням його сутності та основних принципів.

Для виконання поставлених завдань у дисертації Решевця І.В. використано комплексний підхід – із метою забезпечення цілісності дослідження, що дало можливість здійснити дослідження поняття «політико-адміністративний менеджмент», з'ясувати особливості державного регулювання взаємодії політичного й адміністративного компонентів державного управління; методи абстрагування й узагальнення, індукції й дедукції, метод моделювання, порівняльний аналіз використано у процесі визначення особливостей та відмінностей у різних трактуваннях поняття «політико-адміністративний менеджмент»; метод компаративного аналізу дозволив провести аналіз наявних підходів до розмежування політичного та

адміністративного менеджменту; метод аналізу і синтезу використано під час здійснення аналізу нормативно-правового забезпечення політико-адміністративного менеджменту в Україні; на основі системного аналізу та методу експертного оцінювання проводилося дослідження доцільності розмежування посад політико-адміністративного менеджменту; за допомогою єдності історичного й логічного аналізу проведено узагальнення підходів до визначення змісту понять «політико-адміністративний менеджмент» та «система політико-адміністративного менеджменту».

Інформаційними джерелами роботи стали Закони України, нормативно-правові акти Президента України та Кабінету Міністрів України, статистичні матеріали державних органів статистики, рішення органів місцевого самоврядування, а також інші законодавчі акти, науково-методичні публікації в періодичній пресі, дані, отримані з мережі Internet.

Достовірність, наукова новизна отриманих результатів. Достовірність наукового дослідження підтверджується теоретичною обґрунтованістю вихідних позицій дослідження, апробацією його результатів під час проведення науково-комунікативних заходів.

До найбільш вагомих результатів, що характеризують наукову новизну дослідження, слід віднести такі:

- автором було сформовано та обґрунтовано основні положення управлінської концепції політико-адміністративного менеджменту. Дисертант в межах свого дослідження надає визначення поняттю «політико-адміністративний менеджмент», та визначає основні принципи на яких ґрунтується представлена управлінська концепція;

- автор удосконалює правову складову ресурсного забезпечення політико-адміністративного менеджменту шляхом обґрунтування необхідності внесення змін до чинного законодавства України щодо доцільності розширення категорій посад державної служби, які заповнюються виключно за відкритим конкурсом. Автор наголошує на тому, що формування цілісного нормативно-правового поля є фундаментом проведення ефективних реформ політико-адміністративної системи. Уваги заслуговує думка про те, що для проведення децентралізації та створення об'єднаних територіальних громад недостатньо лише Закону «Про добровільне об'єднання територіальних громад», що за словами дисертанта обґрунтовує потребу впровадження конституційного підґрунтя задля вдосконалення нормативно-правових засад проведення політико-адміністративних реформ. То ж в дисертаційній роботі пропонується визначити новий адміністративно-територіальний устрій на конституційному рівні;

- обґрунтованим є погляд дисертанта на визначення політико-адміністративного устрою – як поділу держави, її території та структури органів влади на певні складові частини, відносно яких застосовується відповідна форма організації та встановлено взаємодію суб'єктів владних повноважень. Таке визначення відповідає усім існуючим вимогам і є не тільки правильним за змістом, але й правильним за своєю структурою;

- важливим у роботі також є те, що дисертант не тільки визначає

основні підходи до розмежування політико-адміністративного менеджменту, ґрунтуючись на загальновідомих адміністративних та управлінських підходах, але і обґрунтовує застосування модернізованих підходів до концепції політико-адміністративного менеджменту;

– автор удосконалює структурні елементи імплементації зарубіжного досвіду політико-адміністративного реформування де визначає особливі принципи управлінської концепції політико-адміністративного менеджменту. Доцільно відмітити креативність та доречність такого підходу до визначення ключових принципів управлінської концепції, які здебільшого ґрунтуються на провідних зарубіжних управлінських практиках та підходах;

У сукупності наукові практичні результати вирішують важливе науково-теоретичне завдання щодо обґрунтування процесів розмежування та взаємодії суб'єктів політико-адміністративного менеджменту в контексті єдиного процесу управління суспільством як однієї з найважливіших передумов підвищення ефективності функціонування державного апарату та у визначенні основних напрямів політико-адміністративного реформування.

Оцінка повноти викладення дослідження в опублікованих роботах. Основні наукові положення, результати і висновки дисертаційного дослідження викладено у 19 наукових працях, п'ять з яких опубліковано у виданнях, включених до переліку фахових у галузі науки «Державне управління», з них 5 публікацій – у виданнях, що входять до міжнародних науково-метричних баз даних. Опубліковані наукові праці повною мірою розкривають сутність і зміст ключових положень дисертації.

Оцінка оформлення дисертації. Дисертація й автореферат оформлені з дотриманням чинних вимог. Зміст автореферату ідентичний основним положенням дисертації. Робота написана науковим стилем, її оформлення відповідає існуючим стандартам, у тексті роботи зроблені необхідні посилання на цитовані джерела. Автореферат дисертаційної роботи розкриває зміст проведеного дослідження і не містить інформації, яка відсутня в дисертації.

Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, 3 додатків (на 3 сторінках) і списку використаних джерел. Повний обсяг дисертації становить 212 сторінок, обсяг основного тексту становить 187 сторінок. Список використаних джерел налічує 213 найменування, із них іноземними мовами – 43.

Практичне значення дисертаційної роботи.

Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості використання її висновків і рекомендацій органами державної влади у процесі формування та реалізації державної політики щодо удосконалення системи державного управління та забезпечення професіоналізації державної служби.

Теоретичні положення та практичні рекомендації дисертаційного дослідження використано у процесі підготовки проекту Закону про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо врегулювання окремих питань проходження державної служби Міжрегіональним управлінням Національного агентства України з питань державної служби у Харківській та Сумській областях (довідка про упродовження № 590 від 13 жовтня 2017 р.);

Науково-практичні результати дисертаційного дослідження знайшли своє відображення під час обґрунтування необхідності запровадження провідних закордонних практик у діяльності Відділу по роботі з громадськістю та ЗМІ Харківської обласної ради (довідка про запровадження від 4 жовтня 2017 р.);

Практичні рекомендації та наукові напрацювання використано в діяльності Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України – під час проведення практичних і семінарських занять за дисциплінами: «Публічне управління», «Територіальна організація влади в Україні», «Регіональна політика та місцеве самоврядування» (акт про запровадження від 11 жовтня 2017 р.).

Дискусійні положення та критичні зауваження по дисертації.

Дисертаційне дослідження Решевця І.В., як і будь-яка наукова робота відповідного спрямування, містить у собі дискусійні положення, що потребують більш детального опрацювання, а саме:

1. У першому розділі, де розглянуто теоретичні засади політико-адміністративного менеджменту, доцільно б було більш детально дослідити всі існуючі управлінські концепції, а не лише концепцію державного управління, нового публічного менеджменту та публічного врядування (с. 46-49). До того ж доцільним було б проводити аналіз існуючих типів політико-адміністративних систем згідно основних концепцій управління (с. 154-156) в межах одного першого розділу.

2. У другому розділі, в якому проведено аналіз основних проблем нормативно-правового забезпечення політико-адміністративного менеджменту в Україні, доцільно було б більш детально розглянути саме сучасні існуючі проблемні питання у відповідному проблемному полі політико-адміністративної взаємодії, та зробити висновок за підсумками такого аналізу.

3. Під час визначення дисертантом змісту поняття «політико-адміністративний устрій» на основі розмежування понять «адміністративно-територіальний устрій» та «політико-адміністративний устрій» (с. 36-37), доцільно було б провести систематизацію усіх допоміжних та сумісних понять за змістовно відобразити їх класифікацію в межах таблиці або малюнку для більш ефективного їх сприйняття.

4. Підрозділ 3.2. який має назву «Сутність, принципи та організаційне забезпечення політико-адміністративного менеджменту» слід було розділити на два підрозділи або проводити дослідження «організаційного забезпечення політико-адміністративного менеджменту» в окремому підрозділі, оскільки організаційне забезпечення політико-адміністративного менеджменту потребує більш чіткого розгляду і розкриття в межах мети, завдань та висновків дисертаційного дослідження. Натомість «організаційне забезпечення політико-адміністративного менеджменту» в підрозділі 3.2. не розкривається.

Висловлені зауваження носять переважно рекомендаційний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи. Вони не знижують наукової практичної цінності отриманих результатів, які є

обґрунтованими та достовірними, а окреслюють напрямки подальших наукових розвідок.

Загальний висновок. На підставі розглянутого вище можна стверджувати, що дисертаційна робота Решевця Ігоря Володимировича на тему «Політико-адміністративний менеджмент в умовах державотворення» є самостійним завершеним науковим дослідженням, виконаним на досить актуальну тему. Вона містить теоретичні обґрунтування управлінської концепції політико-адміністративного менеджменту в умовах державотворення та пропонує рекомендації щодо імплементації в Україні зарубіжного досвіду політико-адміністративного реформування.

Запропоновані дисертантом пропозиції і практичні рекомендації здатні позитивно впливати на сучасні процеси державотворення в Україні, що є реальним внеском у подальший розвиток теорії і практики державного управління.

Враховуючи актуальність, наукову новизну, теоретичну і практичну значущість одержаних дисертантом наукових результатів, їх обґрунтованість і достовірність, практичну цінність сформульованих положень і висновків, вважаю, що дисертаційна робота на тему «Політико-адміністративний менеджмент в умовах державотворення» відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України та п. 11, 12, 13 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567, а її автор – Решевець Ігор Володимирович – заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.01 – теорія та історія державного управління.

Офіційний опонент:

професор кафедри публічного управління та адміністрування
Інституту підготовки кадрів
Державної служби зайнятості України,
кандидат наук з державного управління, доцент

